Жайыл районунун коомдук-саясий гезити
1933-ж. 7-ноябрда негизделген

ЖАҢЫ МЕЗГИЛ
НОВОЕ ВРЕМЯ

Алтасына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде чыгат
ЖУМА,18- январь 2019 –жыл №2 (5443)
Калкыным баада

Выходит один раз в неделю на кыргызском и русском языках
ПЯТНИЦА, 18 января 2019 года №2 (5443)
Цена договорная

ПРЕЗИДЕНТ СООРОНБАЙ ЖЭЭНБЕКОВ 2019-ЖЫЛДЫ РЕГИОНДОРДУ ӨНҮКТҮРҮҮ ЖАНА ӨЛКӨНҮ САНАРИПТЕШТИРҮҮ ЖЫЛЫ ДЕП ЖАРЫЯЛОО ЖӨНҮНДӨ ЖАРЛЫККА КОЛ КОЙДУ

Кыргыз Республикасынын Президенти Сооронбай Жээнбеков 2019-жылды Региондорду өнүктүрүү жана өлкөнү санариптештирүү жылы деп жарыялоо жөнүндө Жарлыкка кол койду.

Жарлыктын тексти:

2018-жылы регионалду өнүктүрүү өлкөнү орто мөөнөттүү келечекте өнүктүрүүнүн негизги артыкчылыгынын бири аныкталган.

Өзгөчө көңүл регионалдар бизнести өнүктүрүү үчүн ыңгайлуу шарттарды түзүү маселелерине бөлүнүп келет.

Өткөнүнүктүү калктуу конуштардай анализдин өнөр жай жана инновациялык ишканалар үчүн салыктык жеңилдиктерди берүү жөнүндө өзгөртүүлөр Кыргыз Республикасынын Салык кодексине киргизилди. Ушул өзгөртүүлөргө ылайык эмгектөгү бөлүштөлган өнөр жай ишканалары, жогорку жана кайра иштетүүчү өнөр жайдын, энергетикалык жана жыйноочу өндүрүштүк ишканалары 5 жылдан 10 жылга чейинки мөөнөттө пайда салыгын, сатуудан алынган салыкты, мүлк жана жер салыгын төлөөдөн бошотулат.

Экономиканын артыкчылыктуу секторлоруна дем берүү максатында машина-трактордук станциялар, соода-логистикалык борбордор жана айыл чарба кооперативдери үчүн жеңилдетилген салык салуучулук режимин колдонуу жагында да мыйзамдарга өзгөртүүлөр киргизилди.

Ага мисалдык өндүрүштөгү айыл чарба продукциясын кайра иштетүүчү ишканалар үчүн ишти түзүүнү боюнча 60 пайызга чыгарууну менен кошумча нарк салыгын төлөө боюнча жеңилдиктер берилди.

Жаңы жумуш орундарын түзүүгө жана бар болгон сыймыктуу баалуу эмгек өндүрүштүк жайларын өнүктүрүүгө багытталган инвестициялык долбоорлор жеңилдиктин биринчи кезекте ишке ашырылды.

Айыл чарба продукциясын сактоо, сорттоо, тамгалоо жана кайра иштетүү боюнча бир катар өндүрүш ишканаларын, тамекини жана тигүү тармагында ишканаларды жана курулуш материалдарын чыгаруу боюнча ишканаларды ишке киргизүүгө Жалпысынан алганда региондорду боюнча 2030дан ашык жаңы ишкана түзүлдү.

Жарлыктуу эл аралык банктардан өнүктүрүүнүн финансылык-экономикалык негиздерин чыңдоо боюнча иш жүргүзүлдү.

Алып айтканда, кирешеге салынган жарлыктуу бюджеттик эталон-атайы жеңил өткөрүп берүү жөнүндө чечим кабыл алынды. 2019-жылы кирешеге салынган жайга белүштүрүүнүн коэффициентин 50/50 алмашуусу 70/30 алмашуусуна чейин өзгөртүүнүн эсебинен жергиликтүү бюджеттер кошумча 2,1 млрд. сом алат. Мындан тышкары, регионалдарду өнөр жай ишканаларын колдоо үчүн республикалык бюджеттен алуучу берилүү менен 2,0 млрд. сом салынган.

2025-жылга чейин жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына башкы планларды иштеп чыгуу үчүн ыңгайлуу шарттар түзүлдү.

Өнүктүрүүнүн регионалдык долбоорлорун каржылоону алтымдын кебетүү боюнча донордук коомчулук жана финансылык институттар менен кызматташуулар жүргүзилди.

Мисалы бөрүнүн өнөрүнүн үчүн „Кыялдык Фонду" ачык акционерлик коому кошумча 300 млн. сомго капиталдаштырылды, анын уставдык капиталы 582 млн. сомго чейин жетирилди. Региондук долбоорлорду каржылоону кабеттүү үчүн Россия-Кыргыз өнүгүү фонду (миндан ары — Фонд) 200 млн. сом суммасында насыя берди.

2018-жылы 755 млн. сом суммасындагы 656 келишим берилди.

Региондук масштабдагы долбоорлордун санын кебетүү максатында Фонд түздөн-түз каржылоонун чегин 1 млн. АКШ долларынан 200 миң АКШ долларына чейин төмөндөттү.

Региондук долбоорлорго насыя берүүнү кабеттүү үчүн Фонддун долбоорлору боюнча иштеген коммерциялык банктарга чектөөлөр белгиленди.

Региондогу транспорттук, энергетикалык жана социалдык инфраструктураны жаңылоо жүрүп жатат.Коомсоздукту камсыз кылуу жана өзгөчө статуска ээ болгон Кыргыз Республикасынын айрым чек ара аймактарын социалдык-экономикалык өнүктүрүү боюнча мамлекеттик программанын алкагында инфраструктураны өнүктүрүү үчүн 3 жылдын ичинде республикалык бюджеттен 256,2 млн. сом алтымдуу каражат бөлүп берүү жөнүндө чечим кабыл алынды.

Капиталду көмүрлөрдү таза суу менен камсыз кылууга багытталган бир катар эл аралык мамилдашуулар дөңгөлө башталды жана ишке ашырылды.

Дөкөрлик 834 гектар жаңы сугат жер калдонууга берилди, 1901 гектардан ашык жерди суу менен камсыз кылуу жана 1600 гектар жердин мелиоративдик абалы жакшырылды.

Өлкөнүн экспорттук потенциалын жана ага мамлекеттик продукциянын дүйнөлүк рынокту отсоюзабатына жеңилдетүүнүн кепилдүү максатында Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн

2018-жылдын 20-декабрындагы № 596 токтому менен 2019-2022-жылдарда Кыргыз Республикасынын экспортун өнүктүрүү боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн программасы бекитилди.

4 жаңы фитосанитардык лаборатория курулду жана 18 ветеринардык лаборатория оңдолуп, калыбына келтирилди жана жабдылды.

Мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрү электрондук форматта өткөрүү боюнча масштабдуу иш башталды.

«Тундук» эмдемистемалар аралык электрондук өз ара аракеттешүү системасынын 31 мамлекеттик органы ошондой. Мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн порталы тестирлөө режимде ишке киргизилди.

«Коогалуу шаарлар долбоорун» ишке ашыруу башталды.

«Кылымыштардын жаңы жер-участкаларын бөрүнтүү реестрин» автоматташтырылган маалымат системасына ишке киргизилди.

Салык жол-көбөлөрүн электрондук фискалдаштыруу боюнча реформалар башталды. Электрондук салыктык отчет берүү жана электрондук патент енгизилди. Электрондук жана фактуралардын, онлайн режимде маалыматтарды берүү функцияларын бар контролдук-кассалык машиналардын, товарлардын маркалоону жана товарлардын кыймылын көзөмөлдөөнүн электрондук системасын киргизүү боюнча мыйзамдарга өзгөртүүлөр даярдалды.

Соттук-укуктук ортомдун жаңы мыйзамдык актыларын киргизүү түрү аяктады. Жазык-укуктук мамилелер чөйрөсүндө 5 жаңы кодекс жана „Арбитраж жөнүндө" жана „Мунапыс берүү негиздери жана аны колдонуу тартиби жөнүндө" мыйзамдар колдонууга киргизилди.

Эми өлкөнүн бардык аймагында жаңы технологияларды колдонуп регионалдарду жалпысынан алганда өнүктүрүүгө жана коомубузду санариптештирүүгө пайда тийгизүүнө жана дем берүү керек.

Өз ишинде санариптик технологияларды кеңири колдонгон мамлекеттик жана муниципалдык башкаруунун замазбап институттарын түзүү зарыл.

Сот жана укук коргоо органдарынын ишине санариптик инфраструктура биринчи кезекте киргизилүүгө тийиш.

Экономиканы түзүктүү өстүрүүгө түртүү берген бардык ресурстарды жана жаңы секторлорун дивиденттерин биринчикүүгө максаткерлине өзгөчө көңүл бөлүү зарыл.

Адамдык капиталга инвестиция тартууга дем берүү, илимий-изилдөө ишин жана бизнестеги инновациялардын колдоо механизмдерин киргизүү керек.

Өлкөнү өнүктүрүүнүн санариптик негиздерин киргизилүү керек.

2019-жылы башы болуп калат. Биринчи кезекте Кыргыз Республикасынын бардык аймагында кеңири тилкүүгү интернетти камсыз кылуу керек, анын жыйынтыгында өлкө маалыматтарды берүүнү глобалдык тармактарга жана магистралдарга ыкма ыңгайлануу, ишенимдүүлүү жана арзан конушат.

Маалыматтарды жыйноочуу, ишти чыгаруучу, сактоочу жана тапдоочун корпоттон инфраструктурасын түзүүгө абдан көңүл бөлүү зарыл.

Өлкөнүн энергетикалык потенциалын колдонуп жана эл аралык стандарттар боюнча тиешелүү коопсулукту камсыз кылып дата-борборлорду куруу зарыл.

Замазбап санариптик инфраструктура мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, жеке секторлор жана жарандардын ортосундагы өз ара аракеттенүү үчүн жаңы платформаларды түзүүгө мүмкүндүк берет.

Санариптик технологияларды өздөштүрүү жана жайылтуу максатында мамлекет технологиялык трансфердин регионалдык борборун калыптандыруу үчүн бардык шарттарды түзүүгө тийиш.

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2018-жылдын

31-октябрындагы № 221 „2018-2040-жылдарга Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясы жөнүндө" Жарлыгы менен бекитилген 2018-2040-жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясынын „2023-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн приоритеттүү багыттары" деген V бөлүмүнө ылайык санариптик технологияларды киргизүү, сапаттуу сапатоо, туризм, айыл чарбасы, телекоммуникациялар, банк сектору жөнүнө өнөр жайды жана күрөөлүү сыймыктуу чөйрөлөрүн артыкчылыктуу түрдө киргизилүүгө тийиш.

Интернет технологияларын колдонуу аркылуу регионалдарда жашоочулардын бизнести өнүктүрүүнүн жаңы мүмкүнчүлүктөрүнө жашоочун мүмкүн кылабастан эле бүтүлүү керек. Интернет сөздөнүн жаңы инструменттерин аркылуу регионалдар ортосундагы жана чек ара аралык алдын-ала өнүктүрүү зарыл.

Ар бир фирмада санариптик айлана жана экспортчилар продукциясын сатып өткөрө турган консалтинг рынокторун дагы анын ичинде кошумча жумушчу орундарды түзүүдө зарыл болгондуу баалы жанундук жумушчуларды интернет кызмат көрсөтүүсү аркылуу алып турууга тийиш.

Интернет платформалар регионалдар чакан жана орто бизнес үчүн зарыл болгон маалыматтар алгылуу орун болуп калат.

Санариптик технологияларды өнүктүрүү каржылоонун жаңы инструменттерин киргизүү үчүн негиз болуусуна тийиш.

Электрондук төлөмдөрдү жана мобилдик банкингди өнүктүрүү аркылуу регионалдарга банктык кызмат көрсөтүүлөрдүн көрүүсүн кеңейтүү зарыл.

Интернет кызмат көрсөтүүсү менен ишкерлерди, ар турлөтүн каттоо регистрациясын жүргүзүүнүн жаңы жана жеңилдеген түрүлүн киргизилүүгө зарыл.

(БАШЫ. УЛАНДЫСЫ 2-3 БЕТТЕ)